

12 Informácie potrebné pre efektívne manažovanie študijných programov, ktoré sa vyučujú na katedre

(časť výročnej správy katedry)

12.1 Prehľad študijných programov a ich garantov pôsobiacich na danej katedre

Názov ŠP	Stupeň	Forma	Garant
Učiteľstvo geografie v kombinácii	1.	DF	doc. RNDr. Pavel Bella, PhD.
Učiteľstvo geografie v kombinácii	2.	DF	doc. RNDr. Pavel Bella, PhD.

12.2 Indikátory daných študijných programov

Prehľad indikátorov súvisiacich so študijným programom sa nachádza v nezverejnenej prílohe č. 1 tejto výročnej správy. Štruktúra indikátorov je totožná so štandardmi pre študijné programy a je v súlade s vnútorným predpisom Politiky, postupy a pravidlá študijných programov na KU.

12.3 Vyhodnotenie informácií pre efektívne manažovanie študijných programov

Bakalársky aj magisterský študijný program Učiteľstvo geografie v kombinácii je realizovaný v dennej forme štúdia, prezenčnou metódou, ktorá je charakterizovaná priamym kontaktom učiteľa so študentom. Študijný program sa zameriava na dosiahnutie stanovených výstupov vzdelávania a prostredníctvom toho sa usiluje o naplnenie cieľov študijného programu. Jeho cieľom je vychovávať a vzdelávať plnohodnotných učiteľov geografie pre základné a stredné školy, ktorí budú schopní sa uplatniť aj v ostatných príbuzných špecializáciách vyžadujúcich vysokoškolské geografické vzdelanie prvého alebo druhého stupňa.

Príslušný bakalársky študijný program je zaradený do študijného odboru Učiteľstvo a pedagogické vedy na úrovni 1. stupňa vysokoškolského vzdelávania so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky. Jadro študijného programu je založené na predmetoch, v ktorých sa kladie dôraz najmä na analytické geografické disciplíny a súborné objasnenie interakcií a priestorových vzťahov v krajinnej sfére.

Príslušný magisterský študijný program je zaradený do študijného odboru Učiteľstvo a pedagogické vedy na úrovni 2. stupňa vysokoškolského vzdelávania so štandardnou dĺžkou štúdia 2 roky. Jadro študijného programu je založené na predmetoch, v ktorých sa kladie dôraz najmä na didaktiku geografie, regionálnu geografiu Slovenska a svetadielov a náuku o krajine (vrátane jej súčasných environmentálnych problémov, racionálneho využívania a ochrany).

12.3.1 Vyhodnotenie dosahovania cieľov a súvisiacich výstupov vzdelávania

Cieľom vzdelávania bakalárskeho študijného programu Učiteľstvo geografie v kombinácii je pripraviť absolventa, ktorý disponuje komplexom vedomostí a zručností, schopností,

hodnotových postojov, osobnostných črt a kompetencií v oblasti učiteľstva geografie a umožní absolventovi pokračovať k získaniu plnohodnotného vzdelania budúceho učiteľa na základnej alebo strednej škole v odbore geografia. V príslušnom študijnom programe sú obsiahnuté predmety všeobecného základu, ktoré sú špecifikom Katolíckej univerzity v Ružomberku, predmety učiteľského základu a predmety predmetovej špecializácie (geografia). Časť predmetovej špecializácie je rozdelená na dve skupiny povinných predmetov. Sú to predmety, ktoré sa týkajú analytických disciplín geografie – fyzickej geografie a humánnej geografie. Profilové predmety z geografie majú 33 kreditov (priemer 3,0). Povinné predmety dopĺňajú povinne voliteľné predmety, ktoré umožňujú študentovi zvoliť si určitú trajektóriu učenia sa podľa vlastného výberu.

Cieľom vzdelávania magisterského študijného programu je spôsobilosť vykonávať samostatne profesiu učiteľa geografie na úrovni ISCED 2 a 3 a odborne pôsobiť v oblasti geografie. Aj v tomto príslušnom študijnom programe sú obsiahnuté predmety všeobecného základu, ktoré sú špecifikom Katolíckej univerzity v Ružomberku, predmety učiteľského základu a predmety predmetovej špecializácie (geografia). Časť predmetovej špecializácie je rozdelená na dve skupiny povinných predmetov. Sú to predmety, ktoré sa týkajú didaktiky geografie a predmety zamerané na regionálnu geografiu svetadielov a našej vlasti. V odporúčanom študijnom pláne je zabezpečená logická sekvencia príslušných predmetov. Profilové predmety z tejto predmetovej špecializácie majú 33 kreditov (priemer 2,4). Povinné predmety tiež dopĺňajú povinne voliteľné predmety, ktoré umožňujú študentovi zvoliť si určitú trajektóriu učenia sa podľa vlastného výberu.

V príslušnom akademickom roku 2022/2023 bolo v bakalárskom študijnom programe Učiteľstvo geografie v kombinácii vedených vedúcim záverečnej práce v priemere 2,5 bakalárskych prác a v magisterskom študijnom programe 1,0 diplomových prác.

V rámci zvyšovania kvality na PF KU a v súlade so zákonom NSR SR č. 131/2002 o vysokých školách, paragraf 70, odsek h) a Smernicou dekana PF KU č. 1/2021 o hodnotení vlastnej činnosti študentmi a absolventmi sa v mesiacoch apríl/máj 2023 uskutočnil na PF KU dotazníkový prieskum medzi aktuálnymi študentmi. V prieskume mali študenti možnosť vyjadriť sa ku kvalite vyučovaných predmetov jednak zo zimného, už ukončeného semestra, ale takisto ku kvalite predmetov v práve prebiehajúcom semestri. Do hodnotenia kvality výučby a učiteľov študijného programu Učiteľstvo geografie v kombinácii sa zapojilo 11 študentov v Bc. stupni, čo predstavovalo 22,83% z celkového počtu študentov s mierou spokojnosti 1,39 a 4 študenti v Mgr. stupni (36,36% z celkového počtu študentov) s hodnotením miery spokojnosti 1,03.

Kvalitu výučby hodnotili formou dotazníka aj absolventi študijných programov za dlhšie časové obdobie. Zapojili sa 9 absolventi Bc. stupňa a 48 absolventov Mgr. stupňa. Na otázku *či súvisí ich súčasná práca s odborom, ktorý vyštudovali*, odpovedali absolventi väčšinou *áno*, v prípade Mgr. stupňa 4 odpovedali, že pracujú v úplne inom odbore. Na otázku *či bol odborný obsah študijného programu, ktorý absolvovali na PF KU vhodne zostavený pre potreby praxe* odpovedali tiež väčšinou *áno*, v prípade Mgr. stupňa 8 *nie*. Na otázku *či náročnosť jednotlivých predmetov študijného programu zodpovedala ich kreditovému ohodnoteniu*, odpovedalo pre Mgr. stupeň až 18 *nie*. Na otázku *či vedeli o možnosti vzdelávania mimo vysokej školy prostredníctvom*

mobility, ale zároveň túto možnosť nevyužili, odpovedalo pre Mgr. stupeň 26 áno. Na otázku či si myslia, že po ukončení štúdia ako čerstvý absolvent zodpovedali profilu absolventa, ktorý bol deklarováný v študijnom programe odpovedali pre Mgr. stupeň len 2 nie. V prípade možnosti úpravy študijného programu „vo viacerých aspektoch“, vo väčšine prípadov respondenti odpovedali, že by ich nemeni, akurát v prípade pomeru teórie a praxe by daný status upravilo pre Bc. stupeň 2, pre Mgr. stupeň 23 absolventov.

12.3.2 Vyhodnotenie uplatniteľnosti absolventov

V akademickom roku 2022/2023 sme mali 10 absolventov Bc. stupňa a 4 absolventov Mgr. stupňa.

Uplatniteľnosť hodnotili formou dotazníka absolventi našich študijných programov za dlhšie časové obdobie (celkovo 5 absolventov Bc. a 42 absolventov Mgr. stupňa). Na otázku či súvisí ich súčasná práca s odborom, ktorý študovali odpovedali nasledovne:

	pracujem v oblasti, v ktorej som vyštudoval/a	pracujem v oblasti, ktorá úzko súvisí s tým, čo som študoval/a	pracujem v oblasti, ktorá len čiastočne súvisí s tým, čo som študoval/a	pracujem v oblasti, ktorá vôbec nesúvisí s tým, čo som študoval/a
Bc.	4	0	1	0
Mgr.	28	5	5	4

12.3.3 Vyhodnotenie skutočnej prácnosti a zodpovedajúcej pracovnej kapacity učiteľov

V akademickom roku 2022/2023 študovalo v študijnom programe Učiteľstvo geografie v kombinácii na Katedre geografie v bakalárskom stupni 46 študentov a v magisterskom stupni 11 študentov.

Na výučbe študijného programu Učiteľstvo geografie v kombinácii sa na Katedre geografie podieľalo 6 vyučujúcich (jeden na 51 %, jeden na 90% a štyria na 100 %).

Pomer počtu študentov a učiteľov bol pre Bc. stupeň 11,50, pre Mgr. stupeň 2,75.

Na 1 učiteľa pripadalo v priemere 2,5 záverečných prác študentov Bc. a 1,0 záverečných prác Mgr. stupňa štúdia.

Podiel kontaktnej výučby (vrátane podpory študentov) na celkovej pracovnej kapacite učiteľov študijného programu (v hodinách za týždeň) bol pre Bc. stupeň 20% a pre Mgr. stupeň 18%. Berúc do úvahy aj dva znížené úväzky učiteľov, je to optimálna hodnota.

12.3.4 Vyhodnotenie počtu prijatých študentov, študentov v jednotlivých rokoch štúdia, progresu študentov v ŠP, ukončenia štúdia v štandardnom termíne, počtu a príčinách predčasného ukončenia štúdia

V akademickom roku 2022/2023 bolo v ŠP 39 uchádzačov o Bc. stupeň štúdia a 10 uchádzači o Mgr. stupeň štúdia, všetci so slovenským občianstvom. Z nich bolo v Bc. stupni zapísaných 20 študentov, čo predstavuje 51,3 % podiel zapísaných študentov zo všetkých prihlásených

záujemcov o štúdium v príslušnom akademickom roku. V Mgr. stupni boli zapísaní 7 študenti, čo predstavuje 70,0 % podiel zapísaných študentov zo všetkých prihlásených záujemcov o štúdium v príslušnom akademickom roku.

Z iných vysokých škôl bol prijatý na 2. stupeň vzdelávania 1 študent s podielom 12,5 %.

V akademickom roku 2022/2023 sme mali v študijnom programe v Bc. stupni štúdia v 1. roku štúdia 20 študentov, v 2. roku 12, v 3. roku 12 a v 4. roku štúdia 2 študentov. V Mgr. stupni štúdia v 1. roku 7, v 2. roku 3 a v 3. roku štúdia 1 študenta.

Počas prvého roka štúdia predčasne ukončil Bc. štúdium 1 študent pre neprospech (podiel 5,0 %) a 1 zanechal štúdium (podiel 5,0 %). Miera predčasného ukončenia štúdia v ďalších rokoch štúdia predstavovala pre Bc. stupeň 7,7 %, pre Mgr. stupeň štúdia 0,0 %.

Zahraničných študentov, ako aj študentov s iným ako slovenským občianstvom, ktorí študujú v inom ako slovenskom jazyku, sme v akademickom roku 2022/2023 nemali.

V akademickom roku 2022/2023 sme nemali ani v Bc., ani v Mgr. stupni štúdia žiadne disciplinárne konanie.

12.3.5 Vyhodnotenie efektívnosti prijímacieho konania a výsledkov študentov v priebehu prvého roka štúdia

Naša katedra ponúka študijný program Učiteľstvo geografie v kombinácii v 1. a 2. stupni vzdelávania. Z 39 uchádzačov o Bc. stupeň štúdia sa zapísalo 20 študentov (podiel 51,3 %). Pri výbere uchádzačov o Bc. štúdium sa preferujú študenti s úspešnou maturitnou skúškou z geografie. Z 10 uchádzačov o Mgr. stupeň štúdia sa zapísalo 7 študentov (podiel 70,0 %), 1 študent bol prijatý z inej vysokej školy, ostatní sú absolventi nášho Bc. štúdia. Spôsobilosť uchádzačov o Mgr. štúdium je podmienená úspešným ukončením Bc. štúdia v danom študijnom programe, alebo inom geografickom študijnom programe.

Počas prvého roka štúdia predčasne ukončil Bc. štúdium 1 študent pre neprospech (podiel 5,0 %) a 1 zanechal štúdium (podiel 5,0 %). V prípade Mgr. stupňa žiadny študent predčasne neukončil štúdium.

12.3.6 Vyhodnotenie podmienok a výsledkov študentov so špecifickými potrebami

Služby kariérového poradenstva využili 2 študenti Bc. a 2 študenti Mgr. stupňa s rozsahom podpory a služieb 4 hodiny poradenstva v Bc. a 2 hodiny v Mgr. stupni. Miera spokojnosti študentov so špeciálnymi potrebami bola 1.

12.3.7 Vyhodnotenie efektívnosti metód overovania výstupov vzdelávania a hodnotenia študentov

Do hodnotenia kvality výučby a učiteľov študijného programu geografia sa cez AIS zapojilo 11 študentov v Bc. stupni, čo predstavovalo 22,83 % z celkového počtu študentov s mierou spokojnosti 1,39 a 4 študenti v Mgr. stupni (36,36 % z celkového počtu študentov) s hodnotením miery spokojnosti 1,03. Pripravenosť, odbornosť vyučujúcich, schopnosť motivovať, jasne formulovať požiadavky hodnotenia predmetu, zrozumiteľnosť podávaných

informácií hodnotili v dotazníku študenti v Bc. študijnom programe väčšinou výborne, v Mgr. študijnom programe takmer výlučne výborne. Počas týždňa študentom príprava na príslušný predmet mimo skúškového obdobia zaberala v Bc., aj v Mgr. štúdiu do 3,5 hod. V drvivej väčšine boli študenti v oboch študijných programoch úspešní na 1. termíne skúšky. V Bc. študijnom programe minimálne v dvoch prípadoch študenti nereflektovali z rôznych dôvodov na 2. termín skúšky, predmet si zapísali do ďalšieho ak. roku.

12.3.8 Vyhodnotenie dosahovania výstupov vzdelávania mimo KU

V akademickom roku 2022/2023 nebol z Katedry geografie žiadny študent Bc. či Mgr. programu vyslaný na mobilitu do zahraničia, ani žiadny študent nebol prijatý na mobilitu zo zahraničia. Ako vyplýva z dotazníka absolventov dlhšieho časového obdobia (spomenuté aj vyššie v časti 12.3.1), drvivá väčšina študentov oboch našich študijných programov *vedela o možnosti vzdelávania mimo vysokej školy prostredníctvom mobility, ale zároveň túto možnosť nevyužili*. Hodnotenie pedagogickej praxe študentami nie je relevantné vzhľadom na malý počet zúčastnených hodnotiacich študentov (2) v dotazníku.

12.3.9 Vyhodnotenie dodržiavania akademickej, profesijnej etiky, výskumnej integrity a plagiátorstva

V akademickom roku 2022/2023 neboli pre oboja študijné programy odhalené žiadne akademické podvody (vrátane plagiátov záverečných prác), taktiež neprebli ani žiadne disciplinárne konania.

12.3.10 Vyhodnotenie podnetov a sťažností študentov

V akademickom roku 2022/2023 neboli podané žiadne podnety ani sťažnosti študentov v oboch študijných programoch.

12.3.11 Vyhodnotenie úrovne tvorivej činnosti učiteľov študijného programu

Na zabezpečení daného študijného programu sa v ak. roku 2022/2023 podieľalo 6 učiteľov, pričom všetci získali PhD. (alebo ekvivalent) na inej vysokej škole ako na Katolíckej univerzite v Ružomberku.

Za ostatných 6 rokov mali učitelia zabezpečujúci daný študijný program 262 publikačných výstupov, z toho 30 publikácií je registrovaných v databázach Web of Science alebo Scopus. Katedra eviduje 951 ohlasov na publikačné výstupy učiteľov za ostatných 6 rokov, z toho 788 ohlasov je na publikačné výstupy učiteľov, ktoré sú registrované v databázach Web of Science a Scopus.

Učitelia katedry zaradili 18 výstupov tvorivej činnosti (za ostatných 6 rokov) ako výstupy špičkovej medzinárodnej kvality podľa zvyklostí v odbore.

12.3.12 Vyhodnotenie rozvoja učiteľov študijného programu (kvalifikácia, praktické zručnosti, prenositeľné spôsobilosti, jazykové, pedagogické a digitálne zručnosti)

Na Katedre geografie pracovalo v ak. roku 2022/2023 na funkčnom mieste: 1 profesor, 3 docenti, 2 odborní asistenti. Všetci 6 učiteľov majú kvalifikáciu PhD., sú absolventmi iných

vysokých škôl ako Katolícka univerzita v Ružomberku, čo predstavuje 100%. Podobne je to aj zo získaním vedeckého titulu PhD. (CSc.), všetci (teda 100%) túto vedeckú hodnosť získali na iných vysokých školách. Jeden učiteľ má titul DrSc.. Priemerný vek učiteľov zabezpečujúcich profilové predmety je 56,7 rokov. Jeden učiteľ má prax dlhšiu ako 1 rok na zahraničnej vysokej škole, čo predstavuje 16,7 % zo všetkých učiteľov katedry. Dvaja učitelia majú znížený úväzok, vyhodnotenie pracovnej kapacity učiteľov sa nachádza v časti 12.3.3.

12.4 Vyhodnotenie názorov zainteresovaných strán

Názory zainteresovaných strán možno vyhodnotiť na základe dotazníka (prieskumu) u aktuálnych študentov, absolventov a zamestnávateľov.

Ako je spomenuté aj vyššie v iných častiach kapitoly, do hodnotenia kvality výučby a učiteľov študijného programu „Učiteľstvo geografie v kombinácii“ sa cez AIS zapojilo 11 študentov v Bc. stupni (22,83 % z celkového počtu študentov daného odboru) a 4 študenti v Mgr. stupni (36,36 %). Obsah a rozsah učiva, prepojenie teórie a praxe a adekvátnosť kreditového zhodnotenia náročnosti predmetov ohodnotili študenti Bc. štúdiá v prípade 7 predmetov približne „pol na pol“ známkami 1 a 2. Pri Mgr. odbore študenti vo všetkých vyššie menovaných hodnoteniach dali známku 1, s výnimkou jedného hodnotenia kde bola známka 2. Celkový prístup pedagóga k študentom bol hodnotený pri Bc. programe v drvivej väčšine známku 1, pri Mgr. programe vo všetkých prípadoch známku 1. Miera spokojnosti študentov s kvalitou výučby a učiteľov bola celkovo pri Bc. programe 1,39, pri Mgr. programe 1,03.

Z pohľadu absolventov na otázku v dotazníku (9 absolventi Bc. stupňa, 48 absolventov Mgr. stupňa) či *bol odborný obsah študijného programu, ktorý absolvovali na PF KU vhodne zostavený pre potreby praxe* odpovedali väčšinou *áno*, v prípade Mgr. stupňa *8 nie*. Na otázku či *vedeli o možnosti vzdelávania mimo vysokej školy prostredníctvom mobility, ale zároveň túto možnosť nevyužili*, odpovedalo pre Mgr. stupeň *26áno*. Na otázku či *si myslia, že po ukončení štúdia ako čerstvý absolvent zodpovedali profilu absolventa, ktorý bol deklarovaný v študijnom programe* odpovedali pre Mgr. stupeň len *2nie*. V prípade *možnosti úpravy študijného programu „vo viacerých aspektoch“*, vo väčšine prípadov respondenti odpovedali, že by ich nemenili, akurát v prípade *pomeru teórie a praxe* by daný status upravilo pre Bc. stupeň *2*, pre Mgr. stupeň *23* absolventov. Vysoké hodnotenia dali absolventi pri hodnotení učiteľov katedry geografie z pohľadu *vedenia, podpory, rešpektu, úcty*.

Z pohľadu zamestnávateľov (3 hodnotenia) na otázku *do akej miery podľa nich absolvent preukázal vedomosti a ich pochopenie vo vyštudovanom odbore* bola odpoveď *100 %*. Rovnako mieru *pripravenosti absolventa PF KU v odbornej kompetencii* ako aj *celkovú spokojnosť s absolventom PF KU a jeho pracovným výkonom* hodnotili zamestnávatelia *výborne*. Na otázku *či by zmenili niečo na študijnom programe* odpovedal *1* zamestnávateľ *áno*, *dvaja nie*. V prípade *možnosti upraviť príslušný študijný program, čoho by sa príslušná zmena týkala* vybrali *2* zamestnávatelia možnosť *viac praxe a praktického vyučovania*.

12.5 Identifikácia oblastí na zlepšenie a návrh opatrení

Na základe zhodnotenia spätnej väzby zo strany aktuálnych študentov, absolventov, zamestnávateľov a tiež zohľadnenia iných aspektov možno identifikovať nasledovné oblasti na zlepšenie študijného programu Učiteľstvo geografie v kombinácii v Bc. aj Mgr. stupni:

1. Možno uvažovať o zvýšení podielu praxe pri výučbe študentov na základných a stredných školách, resp. sa viac sústrediť na praktické výučbové zručnosti študentov (čo bola aj pripomienka zo strany zamestnávateľov).

2. Popri odbornom raste a nadobúdaní praktickej výučbovej zručnosti študentov sa budeme snažiť rozvíjať ich schopnosti samostatnej a tímovej práce, aby naši absolventi boli v tomto smere patrične vybavení do praxe. Chceme tiež ďalej pracovať na formovaní celej osobnosti študenta v duchu motto Katolíckej univerzity v Ružomberku „Formujúca myseľ a srdce“.

3. Za dôležité považujeme aj zvyšovanie komunikačných a prezentačných schopností študentov neskôr využívaných v práci. Preto tieto formy vzdelávania budeme častejšie implementovať do vyučovacieho procesu.

4. V oblasti zahraničných mobilit je potrebné zapracovať na vyššej účasti študentov i učiteľov minimálne cez dobre dostupný program ERASMUS+, prípadne aj iné mobilitné programy.

5. Vzhľadom na súčasné zloženie a vekovú skladbu vedecko-pedagogických zamestnancov katedry treba do pracovného pomeru prijať ďalších učiteľov, ideálne mladých a perspektívnych absolventov doktorandského štúdia v odbore geografia. Podmienkou prijatia je schopnosť publikovať v indexovaných časopisoch, aby sa po absolvovaní požadovanej pedagogickej praxe mohli habilitovať, čo je podmienka perspektívneho udržania daného študijného programu.

6. Rozšíriť publikačnú činnosť súčasných i budúcich zamestnancov katedry v indexovaných časopisoch a tiež projektovú činnosť (ako vedúci, resp. hlavný riešiteľ projektu), aby bolo možné pokryť požadované funkčné miesta s garanciou študijného programu.